

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Partille kommun 2025-10-15

Kullegårdens förskola

Rapportförfattare:

Jenny Höglund, Helena Ittner, Elin Kjellström, Lisa Simm,

Jennifer Dahl, Kristian Klar Rekilä, Linda Modin,

Charlotte Alvum Toll och Robert Folmeus

Partille kommun, 2025-10-15

Innehållsförteckning

Plan mot kränkande behandling och diskriminering	3
Vision	3
Skolans eller förskolans namn	3
Verksamhet	3
Ansvarig	3
Kommunikation och förankring	4
Hur blev det? Uppföljning och utvärdering av föregående års plan	4
Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga?	4
Sammanfattning av vad utvärderingen visade	4
Kommentar till ovan sammanfattning	7
Årets plan ska utvärderas senast	7
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	7
Var är vi? Kartläggning och analys	8
Metoder som har använts vid kartläggningen	8
Barn, elevers och personals delaktighet	8
Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?	8
Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?	9
Resultat och analys (avseende både kränkande behandling och diskriminering)	9
Vart ska vi? Mål för årets arbete	12
Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling	12
Verksamhetens mål när det gäller diskriminering	12
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?	12
Hur gör vi? Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering	13
Främjande arbete	13
Kränkande behandling	13
Diskriminering	14
Förebyggande insatser	15
Kränkande behandling	15
Diskriminering	16
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?	16
Rutiner vid uppkomna situationer	17
När ett barn kränker ett annat barn i förskolan	17
När en elev kränker en annan elev	17
När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person	18
Kränkningar på nätet	18
Blanketter för anmälan	18
Definitioner	19
Kränkande behandling (regleras i Skollagen)	19
Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)	19
Trakasserier och sexuella trakasserier	19
Bristande tillgänglighet	19
E-tjänst för anmälan	19

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Vision

Förskolans roll att skapa hälsofrämjande lärmiljöer och förhållningssätt som gynnar och står i relation till barnens individuella behov mot fullföljda studier.

Förskolan spelar en avgörande roll i att skapa hälsofrämjande lärmiljöer som stödjer barns psykiska, fysiska, sociala och pedagogiska behov. Miljöer som stärker barns välbefinnande, trygghet och självförtroende, vilket är grundläggande för deras utveckling, emotionella hantering och framtida skolframgång. En hälsofrämjande lärmiljö i förskolan lägger grunden för livslångt hållbart lärande.

“Trygga barn utforskar, leker och lär - tillsammans skapar vi platser där barn växer.”

Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas (Skolverket, 2018/2025 s.4).

Kullegårdens förskola

Verksamhet

Avdelningarna på Ängen:

Solrosen 1 - 3 år (pausad under höstterminen 2025)

Ringblomman 1 - 3 år

Vallmon 1 - 3 år

Daggkåpan 3 - 5 år

Blåklinten 3 - 5 år

Humle 3 - 5 år

Avdelningarna på Skogen:

Linden 1 - 3 år

Björken 1 - 5 år

Eken 3 - 5 år

Kastanjen 3 - 5 år

Datum för upprättandet av planen

2025/2026

Ansvarig

Karin Nielsen, rektor

Kommunikation och förankring

Fokuspedagogerna diskuterar och samverkar planen innan 15 oktober då den ska vara färdig att publicera samt ser till att övriga kollegor kan sätta sig in i planen under höstterminen.

Vårdnadshavare kan ta del av planen via Partilles hemsida då den blivit publicerad. Alla barn på förskolan ingår i vårt vardagliga värdegrundsarbete om hur man möter varandra och är en bra kompis. Vi lägger fokus på att “Trygga barn utforskar, leker och lär - tillsammans skapar vi platser där barn växer.”

Hur blev det? Uppföljning och utvärdering av föregående års plan.

Planen är ett verktyg som ska användas i det dagliga arbetet och är en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Den är framarbetad av rektor, specialpedagog och fokuspedagoger, som utgörs av en förskollärare från varje avdelning. Planen följs upp regelbundet och utvärderas årligen där alla pedagoger är delaktiga. Fokuspedagogerna ansvarar för att utvärderingen blir genomförd.

Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga?

Årets plan har utvärderats av pedagogerna på respektive avdelning och avdelningens fokuspedagog har sedan tagit med utvärderingen och sammanställt den till husets gemensamma tillsammans med de andra fokuspedagogerna samt specialpedagog.

Sammanfattning av vad utvärderingen visade

Kränkande behandling

Många arbetslag har läst kapitlet från "Yrkesetik i förskolan" men inte alla. I vissa arbetslag har det lett till givande diskussioner, framförallt kapitel 7 som hade många exempel från verksamheten. Det blev inte som vi hade tänkt, i vissa arbetslag behövde aktiviteten prioriteras bort till förmån för viktigare frågor. Vi tar med oss lärdomen att uppgiften blev för mycket för en del arbetslag. Vi skulle sett över innehållet i kapitlet innan vi valde vilka som skulle läsas.

Boken "Ett fall för barnbyrån" som köptes in till skolbarnsgrupperna har använts men bedöms vara svår och budskapet i boken är komplext. Det var bra att barnkonventionen som begrepp kunde lyftas men vi ser över om det finns någon annan aktuell bok att använda i skolbarnsgruppen framöver. Barnkonventionen används som begrepp i båda skolbarnsgrupperna. Detta arbete fortgår.

Ängen har arbetat med häftet "Jag vill säga något". Materialet är bra och lätt att förstå. Skogen har valt att arbeta med annat material. Alla barn på Skogen och Ängen får hem häftet vid vårterminens slut.

Alla arbetslag reviderade sin kommunikationsplan på studiedagen i augusti. Planen hade behövts ses över fler gånger under året på de avdelningar som har bytt personal.

Alla arbetslag har några gånger under året följt upp mål och aktiva åtgärder i planen.

För att hålla planen ännu mer levande hade detta behövts göras oftare.

Vi har skapat små sammanhang både vid gruppaktiviteter samt vid övergångar, för att ge barnen möjlighet att bli sedda och utmanade. Vi har sett effekter av att dela in barnen i mindre grupper då det har inneburit att barnen har fått större möjlighet till delaktighet och inflytande. Barnen har haft möjlighet att förmedla sina känslor, tankar och behov utifrån sina förutsättningar. Barnen tar hjälp av varandra och varandras styrkor, de har bra koll på sina rättigheter och har fått fler verktyg att hantera olika situationer som kan uppstå. Det har bidragit till intressanta diskussioner kring olika, icke-stereotypiska

karaktärer och att det har givit barnen möjligheter att känna igen sig själva och sin omgivning.

Diskriminering

Alla avdelningar har gått igenom sin litteratur utifrån diskrimineringsgrunderna. Vårt eget bibliotek har använts mycket och innehållet har hållit hög kvalitet.

Alla avdelningar har jobbat med barns integritet, respekt och omsorg om varandra samt mot sexuella trakasserier. Vi tycker alla att det ingår i det vardagliga arbetet. Vi anser att det hänger samman med det prioriterade utvecklingsområdet om psykisk hälsa.

Överlag så använder vi AKK och TAKK mer inomhus än utomhus. Alla arbetslag känner sig hjälpta av användningen och ser hur det gör skillnad för barnen i verksamheten.

Minimivån har breddat basen på alla våra avdelningar kring kommunikation och delaktighet. Material och kunskap kring tydliggörande pedagogik och AKK används vid behov och gör skillnad framförallt i konflikter. Utomhus är det igång men behöver fortfarande utvecklas mer tillsammans med att vi arbetar vidare för att utveckla våra utemiljöer. Utegrupp med personal från alla avdelningar skapades under förra läsåret.

Toasitsar från Baby Björn är inköpta. Vi har sett ett nytt behov av pallar i tamburen på Ängen som hjälper barnen att nå upp i sina fack. Detta gäller även på Skogen.

Förebyggande insatser

Kränkande behandling och diskriminering

Personalen ska vara utplacerade så att det finns en god översyn över miljöerna där barnen vistas. Vi har blivit bättre på detta men ska arbeta vidare på hur vi placerar oss och vilka områden vi ansvarar för. Speciellt utomhus. I utegruppen har vi påbörjat arbetet med att utforma strukturer och riktlinjer för hur vår utemiljö ska organiseras.

Vi har två personal som har ett rullande öppningsschema så barnen möter samma vuxna varje morgon.

Det finns resurspersonal på flera avdelningar där det finns barn som är tillfälligt eller varaktigt i behov av lite mer stöd. I de flesta fall underlättas övergångar och det skapas små sammanhang där barnen får möjlighet att bli sitt bästa jag med lagom många omkring sig. I andra fall handlar det om att kunna möta upp och vara en till en i de situationer som kräver det.

Våra servicestöd fungerar som en resurs för alla avdelningar och möjliggör att ordinarie personal kan vara kvar i barngrupp och kan utföra sitt basuppdrag.

Vi ser att vi behöver arbeta vidare med hur vikariemappen med konflikthanteringsmodell och "Att tänka på när du möter gruppen" används till nästa års plan. Vi ser en vinst för vikarierna med att mappen används men alla avdelningar

använder inte mappen fullt ut till alla sina vikarier ännu. Vi behöver skapa nya rutiner kring hur vi använder den och vilka vikarier som behöver ta del av den och när.

Alla insatser har genomförts.

Kommentar till ovan sammanfattning

Hur vi arbetar med vikariemappen förs vidare till nästa plan. De insatser som inte har genomförts helt som det var tänkt som nämnts ovan, kommer återigen att implementeras till nästa läsårs plan.

Vi arbetar vidare med tydliggörande pedagogik och AKK för att stärka kommunikation och delaktighet för alla barn i vårt arbete med den breda basen på alla avdelningar.

Vårt arbete kring psykisk hälsa och arbete med att bygga trygga relationer, att förstå och hantera känslor samt att vara en tänkbar kamrat fortsätter eftersom det är ett så viktigt arbete.

Kommunikationsplanen som finns på alla avdelningar, ser vi som viktig att fortsätta arbeta med och uppdatera vid flera tillfällen under läsåret.

Barnkonventionen som begrepp med rättigheter och skyldigheter och värdegrundsarbete är en självklar del i vårt arbete även framåt.

Litteraturen på avdelningarna ses kontinuerligt över och är ett arbete som alltid behöver finnas. Vi fortsätter utöka vårt gemensamma förskolebibliotek med många nya titlar och lyfter vikten av att läsa för att stärka språk och kommunikation.

Alla avdelningar arbetar aktivt vidare med barns integritet, respekt och omsorg om varandra samt mot sexuella trakasserier på olika sätt.

I vårt trygghetsskapande arbete med att samma pedagoger öppnar förskolan 6.10 ser vi vinster för barnen i övergången mellan hem och förskola, så detta arbete fortsätter.

Vårt arbete med att sprida ut oss i miljöerna där barnen befinner sig för att vara en närvarande pedagog både inne och ute och ha en god uppsikt över vad som sker, är pågående och behöver fortsätta aktivt under nästa läsår.

Årets plan ska utvärderas senast

Årets plan utvärderas avdelningsvis på PUT-tid innan slutet på maj 2026. Fokuspedagogerna sammanställer sedan avdelningarnas utvärderingar till en gemensam utvärdering för året före vårterminens slut.

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Rektor och specialpedagog färdigställer stödfrågor inför utvärderingen. Varje fokuspedagog sammanfattar den egna avdelningens kartläggning i skriftlig form. Detta görs i Teams under "likabehandling" i ett gemensamt dokument med stödfrågor och sammanställs sedan på ett fokuspedagogmöte. Vi reviderar den gamla planen utifrån avdelningarnas utvärdering.

Var är vi? Kartläggning och analys

Syftet med kartläggningen är att synliggöra hur barn uppfattar sin situation och identifiera de riskområden som finns i verksamheten och i vilka sammanhang de uppstår. Kartläggningen ska täcka diskrimineringsgrunderna, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Metoder som har använts vid kartläggningen

- Trygghetsvandringar -Identifierar fysiska riskområden där kränkning/diskriminering kan förekomma.
- Barnobservationer -För de barn som inte kan uttrycka sig verbalt observeras deras intressen utifrån lek och socialt samspel samt vilka miljöer de väljer eller undviker.
- Vårdnadshavarenkät -Innefattar vårdnadshavarnas uppfattning om barnets trygghet i förskolan. Genomförs under vårterminen.
- Kartläggning avseende trygghet och trivsel - samverkan med hemmet kring det enskilda barnet. Höstterminens vårdnadshavarenkät övergår i denna kartläggning för alla vårdnadshavare i Unikum. De barn som är nya har ett samtal efter inskolningen som innehåller frågor om trygghet och trivsel och där utgår denna kartläggning.
- Relationsscheman -Synliggör pedagogernas relation till varje enskilt barn och påvisar om vissa barn behöver uppmärksammas i större utsträckning.
- Barnkonferenser -Kartläggning av barnens behov, intressen och styrkor.
- Barnintervjuer -Ger barnen möjlighet att uttrycka sig kring sin trivsel och möjlighet till delaktighet och inflytande över sin vardag på förskolan. I reviderad samtalsmall har barnen fått ökat inflytande genom fotografering av sina förmågor och intressen som ytterligare ett sätt att uttrycka sig.
- Språkkartläggning - identifierar talade språk i barnets närhet. Ingår i samtal med vårdnadshavare efter inskolning.

Barn, elevers och personals delaktighet

Barnen blir delaktiga genom dokumentation, samtal och intervjuer. De yngsta barnen observeras och tolkas. All personal är delaktiga i kartläggningen.

Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?

Det finns en större medvetenhet kring var, när och hur kränkningar kan uppstå och vi arbetar i större utsträckning främjande snarare än förebyggande. Det är framför allt områden som är skymda, där de är många barn på liten yta, vid toaletterna och vid andra mindre rum som kränkningar riskerar att ske. Utomhus kan det handla om områden bakom buskar, bakom förrådsbyggnader och runt hörn.

Det finns också en bredare kompetens kring hur vi agerar när akuta lägen uppstår och åtgärder behöver vidtas. Vi är införstådda i var vi behöver befinna oss fysiskt för att förebygga kränkningar och detta är ett pågående arbete. Vi behöver arbeta vidare med att alla vuxna som kan befinna sig i verksamheten såsom personal och vårdnadshavare inte får lov att kränka barn.

Arbetet med risk- och skyddsfaktorer som aktualiseras vid TIIF-möten (tidiga insatser i förskolan) arbetas med på ett tydligare sätt då man ser att skyddsfaktorerna verkligen gör skillnad för det enskilda barnet.

Vi har valt att skicka ut vår föräldraenkät enbart på vårterminen under nästa läsår eftersom vi ser att den krockar med den centrala vårdnadshavarenkäten som kommer under höstterminen. Vi har i stället valt att skicka ut ett kartläggningsunderlag som pedagogerna kan arbeta med direkt i verksamheten och där pedagogerna vid behov kan använda som samtalsunderlag.

Vi har avdelningar på förskolan som väljer att göra relationsschema varje månad i stället för två gånger per termin eftersom de ser att de uppmärksammar varje barn på ett medvetet sätt utifrån sina relationsscheman.

Tjänsten servicestöd gör fortfarande stor skillnad vid de känsliga övergångarna runt måltiderna, då det nu finns en pedagog till närvarande tillsammans med barnen i stället för att förbereda måltider, duka, hämta matvagnar i köket och fylla på olika livsmedel, torka bord, sopa och köra ut vagnar till köket igen. Alla situationer vid väntan inför och växling av aktiviteter och måltider har kunnat minimeras och risk för kränkningar likaså. Detta är extra viktigt då många barn kan vara lite hungriga och trötta vid dessa tider och konflikter kan uppstå.

Vi har även blivit mer medvetna om de risk- och skyddsfaktorer som påverkar barnen och arbetar mer med dessa än vad vi gjort tidigare för att möta barnen på ett professionellt och bra sätt.

Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?

Resurspersoner på de avdelningarna med barn i behov av extra stöd samt i kombination med att vi har haft det kompensatoriska uppdraget kring barns fysiska och psykiska välbefinnande mot fullföljda studier som fokusområde, bidrar till ett mer omfattande arbete med AKK. I och med arbetet med att bredda basen i kombination med vårt fokusområde psykisk hälsa arbetar alla avdelningar med bildstöd i olika former, känsloknippen och TAKK för att underlätta i kommunikationen med och för barnen. Detta har bidragit till likvärdiga möjligheter för barnen att kunna kommunicera och uttrycka sina behov. Vårt arbete med risk- och skyddsfaktorer påverkar vårt arbete avseende diskriminering. Tjänsten servicestöd har gjort stor skillnad då ordinarie personal inte längre måste lämna barngruppen för måltidssysslor.

Vi har sett att den fysiska miljön på framför allt toaletterna, inte är anpassade för alla barn. Vi har höga toaletter och handfat och små skötbord. Vi ser även att höjden på facken är för höga för barnen. Facken är sänkta så mycket det är möjligt.

Resultat och analys avseende både kränkande behandling och diskriminering

Den medvetenhet som numer finns kring kränkningar och diskriminering gör att vi har ett bättre främjande arbete och känner oss mer trygga i hur vi ska arbeta med dessa frågor. Om en situation uppstår har vi rutiner för hur vi ska gå till väga. Det finns en stor tydlighet och struktur

för alla barn. Vi har en likvärdig utbildning på alla våra avdelningar där alla barn ges möjlighet att kommunicera och uttrycka sin åsikt på olika sätt.

Då alla avdelningar har servicestöd kan personal fokusera på barngruppen i de känsliga övergångarna runt måltiderna.

Vårt prioriterade utvecklingsområde för det gångna året har varit ”Barns fysiska och psykiska välbefinnande mot fullföljda studier”. För att främja barnens utveckling samt deras fysiska och psykiska välbefinnande ska utbildningen på ett roligt och kreativt sätt ge dem möjlighet att förstå sig själva och andra, genom att träna sin sociala och empatiska förmåga, kunna identifiera, förstå och sätta ord på sina känslor, samspela med omvärlden och grunda sin egen identitet. “Alla barn ska känna sig delaktiga och ha en känsla av tillhörighet.”

Förskolans direkta roll är att skapa en lärmiljö och pedagogik som gynnar och står i relation till barnens individuella behov. Specialpedagogik i relation till allmänpedagogik, att möta alla barns behov med utgångspunkt i kvalitetsarbete och samverkan. Vi har även hållit kvar vid förra läsårets fokus “Alla barn har rätt till att vara en tänkbar kamrat”. Detta har lett till färre kränkningar, fler positiva kamratrelationer, och fler kommunikationsmöjligheter för alla barn.

I våra barnintervjuer har barnen haft möjlighet att fotografera sina intressen och förmågor, vilket har inneburit större möjlighet till delaktighet och inflytande över sin utbildning samt att få möjlighet att göra sin röst hörd genom bilden.

Vi inser vikten av att använda vår verksamhetsreflektion för att få en ärlig nulägesbeskrivning och se hur vi ska arbeta framåt. Våra teamplansopponeringar har gett oss möjlighet att få en objektiv granskning av vårt arbete och har hjälpt oss att hålla fokus och hitta effektiva metoder att föra utbildningen mot målen.

Barnen är delaktiga i kartläggningsarbetet genom våra trygghetsvandringar, observationer och intervjuer. Vårdnadshavarsamtal, föräldramöten och vårdnadshavarenkät ger vårdnadshavarna möjlighet att uttrycka sig kring hur de upplever sin och barnens trygghet i verksamheten. På arbetslagsplaneringarna har kartläggningen sammanställts och analyserats tillsammans och all ordinarie personal i arbetslagen är delaktiga i genomförandet av relationsschemat.

Det finns fortfarande otrygga platser på gårdarna speciellt de som ligger i skymundan. Dessa områden behöver vi täcka upp med en pedagog så de blir trygga.

Tamburen på Ängen samt toaletterna där upplevs också som otrygga då barnen kan gömma sig eller stängas in. Då uppsikt inte alltid kan garanteras finns en risk att kränkningar uppstår. Vissa förändringar kring avdelningars fack har förändrats och nya grindar har satts upp för att göra miljön extra trygg för de yngsta barnen, då vi har behov av att kunna använda armbågskontakten på den ena ytterdörren. De yngre barnens avdelningsfack är nu intill varandra innanför grindar som alltid hålls stängda. De äldre barnen har också möjlighet att bli mer självständiga i och med denna förändring som gett båda åldersgrupperna bättre förutsättningar.

De små rummen på skogen kan upplevas som otrygga då det är svårt att hålla uppsikt hela tiden och då har kränkningar kunnat ske.

De kombinerade skötrummen med toaletter medför att kränkningar kan ske, då barnens integritet inte helt har kunnat skyddas. De frostade glasen på skjutdörren, skärmväggar och personalens kunskap om att skydda barnet som tex. byter blöja är viktig. När vi har okända

vikarier finns risk för att kränkningar uppstår vid rutin- och omsorgssituationerna då barnen inte kan eller vågar uttrycka hur de upplever situationen. Det finns även risk för kränkning av barnen när okända vikarier möter vårdnadshavaren vid hämtning och lämning. När det är få personal eller okända vikarier på plats så försvårar det möjligheterna att skapa mindre sammanhang.

Vart ska vi? Mål för årets arbete

Alla barn ska utveckla demokratiska värderingar och tillägnas de empatiska egenskaper som krävs för att förebygga kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Vi utgår från Barnkonventionens fyra grundprinciper:

Artikel 2

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3

Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6

Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12

Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling

- Inga barn ska bli utsatta för kränkningar på vår förskola, varken av andra barn eller av vuxna.
- Personalen ska vid all utevistelse vara fördelade så att kränkningar kan förebyggas.

Verksamhetens mål när det gäller diskriminering

- Utemiljön ska utvecklas så att den blir tydlig, tillgänglig och inspirerande för alla barn, bland annat med hjälp av genomtänkta miljöer och AKK.

Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?

Personalen har observerat barnen och lyssnat in hur barnen vill ha det på förskolan för att må bra. Personalen samtalar regelbundet om planen mot kränkande behandling och diskriminering samt kring värdegrundsfrågor.

Hur gör vi? Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg förskolemiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet pågår alltid, bedrivs långsiktigt, sker kontinuerligt och är målinriktat.

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem utför?
Dela ut mapp till vikarier för respektive avdelning, där att tänka på när du möter gruppen från Unikum och Kullegårdens konflikthanteringsmodell ingår.	Uppdatera mappen en gång/termin	Fokuspedagogen skriver ut från Unikum och ser till att mappen är komplett. Arbetslaget ansvarar för att låta nya vikarier läsa.
Hålla avdelningens kommunikationsplan uppdaterad om hur vi pratar med och om barnen.	Uppföljning på läsårets studiedagar	Arbetslag
Använda "Barnkonventionen" som begrepp i skolbarnsgrupperna.	I respektive skolbarnsgrupp	Ansvariga i de tre skolbarnsgrupperna
"Jag vill säga något" jvsn_rod_2009.pdf (barnombudsmannen.se)	Diskuteras i respektive skolbarnsgrupp under höstterminen	Ansvariga i de tre skolbarnsgrupperna
Mål och aktiva åtgärder i planen mot kränkande behandling och diskriminering ska gås igenom med hela arbetslaget.	På verksamhetsreflektionen och utvärderas när planen utvärderas i slutet av läsåret	Fokuspedagogen ansvarar för att det genomförs
Förändra konflikthanteringskartor till kartor för samspel och lek, för att få ett mer positivt fokus.	Under höstterminen	Specialpedagog

Diskriminering

Aktivitet	När?	Vem utför?
Se över litteratur på avdelningarna utifrån diskrimineringsgrunderna	En gång per termin och vid förnyande av litteratur	Arbetslaget
Se över litteratur i det gemensamma biblioteket utifrån diskrimineringsgrunderna	En gång per termin och vid förnyande av litteratur	Specialpedagog och rektor
Alla avdelningar ska aktivt arbeta med barns integritet, respekt och omsorg om varandra samt mot sexuella trakasserier. T ex. med hjälp av begreppen samtycke, stopp min kropp, nej, jag vill inte samt arbeta med känslor och känslouttryck utifrån tex. bilder, känslostenar eller litteratur.	Kontinuerligt under hela läsåret. Det följs upp på verksamhetsreflektionen och utvärderas när planen utvärderas i slutet av läsåret.	Arbetslaget
Aktivt använda AKK och TAKK både i inomhus- och utomhusmiljöer för en likvärdig kommunikation.	Kontinuerligt under hela läsåret. Det följs upp på verksamhetsreflektionen och utvärderas när planen utvärderas i slutet av läsåret.	Fokuspedagogen ansvarar och har möjligheten att delegera det till resterande arbetslag
Använda "Barnkonventionen" som begrepp i skolbarnsgrupperna	I aktiviteter och undervisning i skolgrupperna	Skolgruppsansvarige för respektive barngrupp

<p>Alla använder sig av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • TAKK • Bildknippe för känslor • Dagsschema • Bildstöd vid toalettbesök och handtvätt • Påklädningsschema i tamburen • Samtalskortor för konflikthantering och matsituationer • Verksamhetens ska planeras så att den fungerar för alla barn, utifrån de sju frågorna <p>Lärmiljöer inne och ute ska utformas så att det är tillgängligt för alla barn att förstå</p>	<p>Kontinuerligt under hela läsåret.</p> <p>Det följs upp på verksamhetsreflektionen och utvärderas i slutet av varje termin.</p>	<p>Fokuspedagogen ansvarar för att arbetslaget genomför tillsammans.</p>
---	---	--

Förebyggande insatser

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Till grund för arbetet ligger regelbundna kartläggningar av de risker för sådant som finns i den egna verksamheten. (Skolverket, 2015)

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem utför?
Personalen ska placera sig så att det finns en god översyn över miljöerna där barnen vistas.	Dagligen. Det följs upp på verksamhetsreflektionen och utvärderas när planen utvärderas i slutet av läsåret.	All personal i barngrupp
Vi skapar trygghet genom att samma personal öppnar förskolan kl 6.10 varje morgon för att barn och vårdnadshavare ska få möta samma person med samma rutiner.	Dagligen. Det följs upp på verksamhetsreflektionen och utvärderas när planen utvärderas i slutet av läsåret.	Morgonpersonalen

Utegruppen som representeras av en personal från varje avdelning skapar gemensamt riktlinjer för utveckling av utemiljön.	Utegruppsmöten under terminen	Utegrupp, rektor och specialpedagog Rektor är sammankallande
Vara en aktiv och närvarande pedagog i de situationer och sammanhang där det finns behov.	Dagligen. Det följs upp på verksamhetsreflektionen och utvärderas när planen utvärderas i slutet av läsåret.	All personal i barngrupp

Diskriminering

Aktivitet	När?	Vem utför?
Personalen ska placera sig så att det finns en god översyn över miljöerna där barnen vistas.	Dagligen. Det följs upp på verksamhetsreflektionen och utvärderas när planen utvärderas i slutet av läsåret.	All personal i barngrupp
Vara en aktiv och närvarande pedagog i de situationer och sammanhang där det finns behov.	Dagligen. Det följs upp på verksamhetsreflektionen och utvärderas när planen utvärderas i slutet av läsåret.	All personal i barngrupp
Inköp av pallar till samtliga tamburer	Under hösten	Rektor

Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?

Utifrån observationer av barnens lek och aktiviteter samt intervjuer har personalen tolkat deras behov. Fokuspedagogerna har utifrån all personals kartläggning kommit fram till aktiva åtgärder.

Rutiner vid uppkomna situationer

När ett barn kränker ett annat barn i förskolan

1. Den pedagog, eller annan vuxen i förskolan som upptäcker kränkningar eller trakasserier ska genast ingripa. Rektor informeras och anmäler i sin tur händelsen till huvudmannen (inom 24 timmar).
2. När ett barn har kränkts följs det upp med berörda barn. Dokumentation av åtgärder sker. Förskolan tar kontakt med berörda barns vårdnadshavare och Informerar om händelsen och om eventuella åtgärder. Samtalen dokumenteras.
3. Handlingsplan upprättas.
4. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal mellan pedagog och vårdnadshavare.

När en elev kränker en annan elev

När en elev utsätts för trakasserier eller kränkande behandling av en annan elev följs planen nedan. Anmälan till huvudmannen och arbetsgång för det finns som bilaga samt i ”rutiner och arbetsgång för elevhälsa”.

1. Den lärare som upptäcker kränkningar ska genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats anmäls händelsen till rektor och elevernas mentorer meddelas. Rektor anmäler i sin tur händelsen till huvudman. Detta ska ske inom 24 timmar.
2. Mentor och ytterligare en personal talar med den elev som utsatts för kränkningen för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att kränkningar inte får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning cirka en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till mentor om något händer innan dess. Dokumentera samtalet.
3. Mentor och ytterligare en person talar sedan med den eller de elever som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning cirka en vecka senare. Dokumentera samtalet.
4. Kontakta inblandade elevers vårdnadshavare och berätta om vad som har hänt och vad som har beslutats. Dokumentera samtalen.
5. Meddela elevhälsoteam vad som har skett och vad som har gjorts.
6. Eleverna hålls under uppsikt.
7. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls under uppsikt. Dokumentera samtalen.
8. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört kallas de elever som kränker tillsammans med vårdnadshavare till samtal hos rektor och skolkurator. En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. Samtalet dokumenteras.
9. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev, vårdnadshavare, rektor och skolkurator. Även detta samtal dokumenteras.
10. Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, till exempel kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.

När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person

11. Händelsen anmäls till rektor som i sin tur anmäler till huvudman.
12. Vårdnadshavare informeras.
13. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs. Rektor följer upp ärendet med barnet eller eleven och dennes vårdnadshavare.
14. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt barnet eller eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
15. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas ny kontakt med rektors chef.
Eleven kan vända sig till Barn- och elevombudet.

Kränkningar på nätet

1. Personal som får kännedom om att kränkande innehåll sprids på nätet ska agera.
2. Personal tar reda på så mycket fakta som möjligt (vad, var, vem, etcetera) och gör om möjligt skärmbilder.
3. Personal anmäler till rektor och följer skolans rutiner kring "elev kränks av annan elev".
4. Skolans rektor anmäler till IT-samordnare Susanne Bergqvist, susanne.bergqvist@partille.se som i sin tur kontaktar Partille IT om så behövs samt utvecklingsledare Frida Lindén. Utbildningsförvaltningens IT-samordnare samt Partille IT vidtar de åtgärder som behövs och dessa kommuniceras tillbaka till verksamheten via IT-samordnare.
5. Mentor och rektor informeras om vidtagna åtgärder för att kunna informera berörda vårdnadshavare.

I en utredningsfas kan elevens eller elevernas konto till Partille kommuns tjänster för skolan komma att stängas ner. Om så är fallet öppnas de upp när det anses att eleven eller eleverna är införstådda med händelsen och vårdnadshavarna är informerade.

Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.

Definitioner

Kränkande behandling (regleras i Skollagen)

Kränkande behandling är när barn och elever utsätts för handlingar som kränker deras värdighet. Kränkande behandling kan förekomma vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Trakasserier är en form av kränkande behandling. Trakasserier och kränkande behandling kan vara: fysisk, verbal, psykosocial eller i text och bild.

Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)

Diskriminering är när barn eller elever missgynnas i verksamheten och på osakliga grunder behandlas sämre av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är en form av diskriminering. Det är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Utrednings- och åtgärdsplikten gäller såväl trakasserier från andra barn, elever som från personal. Både skolpersonal, barn och elever kan göra sig skyldig till trakasserier.

Sexuella trakasserier är handlingar av sexuell karaktär som kränker en persons värdighet. Det är en egen form av diskriminering och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering. Skyddet avser situationer när en person med funktionsnedsättning missgynnas därför att skäligen åtgärder för tillgänglighet inte vidtagits.

E-tjänst för anmälan

Anmälan till huvudman sker genom e-tjänsten ”Anmälan - kränkande behandling” respektive ”Utredning - kränkande behandling” som nås via Insidans länksamling.

